

Karin Sjöberg
Verksjurist
Avdelningen för analys
010-168 05 92

2018-03-16

Dnr 18EV1315

Er ref/Dnr 18-823

Post- och telestyrelsen
pts@pts.se

Remiss angående PTS förslag till föreskrifter om undantag från tillståndsplikt för användning av vissa radiosändare

Elsäkerhetsverket har tagit del av rubricerad remiss.

Elsäkerhetsverket tillstyrker de regelförändringar som förslaget innebär. Elsäkerhetsverket önskar framföra följande synpunkter, som rör området elektromagnetisk kompatibilitet (EMC).

Punkt 8.3 i konsekvensutredningen, Sänkning av uteffekt amatörradio

Förslaget innebär att effekten för användning av tillståndsfri amatörradio uppgår till högst 200 W p.e.p. Den som vill använda högre sändareffekt än så kan ansöka om det till PTS.

Amatörradio är en hobbyverksamhet och bedrivs vanligen i hemmamiljö. Det innebär närhet till olika utrustningar och dessa ska enligt EMC-krav för immunitet klara av en fältstyrka på 3 V/m för att inte påverkas.

Att sända med hög effekt kan medföra att fältstyrkan blir avsevärt högre (starkt beroende av antenn, antennplacering och avstånd) vilket kan göra att utrustningar påverkas. Jämför med praktiska prov som utfördes av Strålsäkerhetsmyndigheten (15EV3178). Höga sändareffekter medför att räckvidden på radioförbindelsen ökas men det blir också avsevärt högre fältstyrka i närfälten intill antennen. Med tanke på att hobbyn bedrivs i bostadsmiljö (t ex lägenheter, villakvarter) blir avståndet mellan amatörens antenn och grannarnas utrustningar inte så stort och man kan inte bortse från risken för påverkan. Risken ökar snabbt med tilltagande sändareffekt.

Gränsen 200 W kan nog vara en god kompromiss, även om den inte kan garantera att det blir problemfritt. Fördelen med att göra användning av högre sändareffekter tillståndspliktigt är att det kommer att finnas ett register hos PTS som gör att det är möjligt att lokalisera starkare sändare. Som läget är nu har inte PTS någon

förteckning över sändaramatörer och vilka som kan tänkas använda högre sändareffekter (register över amatörer finns dock hos SSA).

För den stora massan av radioamatörer blir det sannolikt inga förändringar eftersom relativt få använder högre sändareffekter än 200 W. Så gott som alla kommersiellt tillgängliga sändare blir inte tillståndspliktiga. De som använder effektförstärkare (vanlig effektnivå 1 kW) efter sändaren kommer att behöva ansöka om tillstånd, vilket blir förenat med en tillståndsavgift till PTS.

Elsäkerhetsverket har under åren haft få anmälda ärenden där användning av radioamatörers sändare påverkat andra utrustningar och därför känns det rimligt att lägga gränsen vid 200 W enligt förslaget. För att beviljas amatörradiocertifikat krävs kunskaper enligt CEPT rekommendation T/R 61-02 vilket inkluderar vissa kunskaper om EMC och EMF vilket innebär att radioamatörer förväntas klara av att använda sina sändare/antennor omdömesfullt, i så fall borde man klara av att hantera 200 W. För andra användare i undantagsföreskriften finns i princip inga tekniska kunskapskrav alls och det är förenat med lägre sändareffekt och att utrustningen generellt är CE-märkt, ett rimligt förfarande som visat sig fungera bra.

Elsäkerhetsverket bedömer att förslaget är positivt för Elsäkerhetsverkets del.

Övriga delar i förslaget bedöms inte beröra Elsäkerhetsverket.

Vid frågor om detta remissvar kan ni kontakta

Henrik Olsson,
010-168 05 42. henrik.olsson@elsakerhetsverket.se

Elsäkerhetsverket

Karin Sjöberg

Verksjurist